

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cenu mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: Uredniku „DOMOLJUBA“ Ljubljana Trnovo; naročnina in inserati pa opravištvu v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dcakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 12.

V Ljubljani, 19. junija 1889.

Letnik II.

Volitve v deželni zbor.

Kolikor bolj se bližajo volitve v deželni zbor kranjski, toliko večjo pozornost vzbujajo med narodom. Volilno gibanje je posebno po kmečkih občinah prav živahno; skoro po vseh krajih je več kandidatov, kakor bo poslancev. Ljudstvo v mnogem ni zadovoljno z nekaterimi dosedanjiimi zastopniki, odtod si želé po mnogih krajih drugih poslancev. Čudno se nam le to zdi, da nekateri ljudstvu zamerijo, da si prebira med poslanci, saj ima vendar le ljudstvo edino to pravico. In če kmečke občine vidijo, kako se dela z deželnim premoženjem, da se n. pr. posodi meni nič tebi nič kar stotisoč goldinarjev za novi „teater“ iz deželnega premoženja, ko vendar vsakdo vé, da dežela tega denarja ne bo nikoli dobila nazaj, in če pomisli, da nobeden zastopnikov kmečkih občin ni temu v imenu svojih volilcev ugovarjal, ali da se brez ozira na finančno stanje deželno kar siplje denar za nekatere deželne zavode, kakor n. pr. za prisilno delavnico ali za šolo na Grmu, kar se bo o svojem času vse pojasnilo, potem ni čuda, da se v živahnem volilnem gibanju kaže med ljudstvom pomenljiva nezadovoljnost.

Na Gorenjskem v Radoliškem okraju je vse bolj mirno, tam bo brez dvoma voljen dosedanji zastopnik dr. Poklukar; v loško-kranjsko-tržiškem okraju imenujejo štiri kandidate za dva mandata; v brdsko-kamniškem okraju tudi še niso na čistem, v ljubljanski okolici je pa skoro vsaki dan kak nov kandidat; toliko je gotovo že sedaj, da ima največ volilcev za-se gospod vodja Povše. Na vipavskem bodo volili dosedanjega mnogoletnega zastopnika g. M. Lavrenčiča; v ribniško-kočevskem okraju imenujejo poleg prejšnjega poslanca g. Pakiža tudi ribniškega dekana M. Skubica; v trebanjskem, žužemberškem in litijskem okraju bodo brez dvoma voljeni gg. Svetec, Žitnik in dr. Papež; Belokranjci imajo s kandidati posebno dobro letino, upati je, da bodo slednjič izvolili zanesljivega in neodvisnega poslanca. Tudi Notranjska se oglašá; tam sta imela sicer dosedanja poslanca volilne shode, a po vsem soditi je videti, da ne vživata splošnjega zaupanja; to kaže posebno volilni oklic planinskega župnika Janeza Podboja, v katerem naznanja, da na željo mnogih prijateljev on kandiduje v postojinskem in logaškem okraju. Ta volilni oklic je zanimiv in podučljiv, ker nam pojasnjuje naše deloma žalostne razmere. Oklic ta se glasi:

P. n. volilcem v kmetiških občinah političnega okraja postojinskega in logaškega!

Častiti volilci!

Dné 4. julija t. l. si bodete zopet izbirali dva poslanca za deželni zbor. Na željo mnogih prijateljev in znancev se tudi jaz oglašam za jeden izmed dveh sedežev v zbornici, katera Vi oddajate.

Po treznem premisleku sem se udal od mnogih strani izraženim željam, da prevzamem poslanstvo, ki je sicer častno ali težko in odgovorno breme, ako mi je naklonite.

Po vsem volilnem okraji ne utegnem hoditi, da bi Vam razlagal svoj program, ker sem sedaj edini dušni pastir na precej veliki fari.

Slovenski duhovnik sem — v teh besedah je ves moj program. Delati želim po vseh svojih močeh za blagor katoliškega slovenskega naroda ter imeti vedno pred očmi kot zvezdo-vodnico zlate besede „vse za vero, dom, cesarja“, ker te besede obsežajo vse, kar more veren Slovenec želeči in za kar se mora poganjati. Vsaki prenapetosti sem nasprotnik. Hodim srednjo pot, odločno pa zahtevam to, kar spoznam za pravo in narodu koristno.

Zlatih gradov Vam ne obetam, ker je boljše malo obetati, pa več storiti.

Davka in revščine tudi jaz ne bom odpravil, storil pa bodem dobrega, kolikor bom najbolj vedel in mogel, — vsem ustreči tako nihče ne more. Trudil se bodem, da se nekatere stare postave predelajo in nove naredé, ki bodo v resnici pospeševale napredek in blagostanje naše domovine.

Čeravno sem se rodil v ribniški dolini, vendar mi teče po žilah čista notranjska kri, ker rodbina moja izvira iz Notranjske po očetu iz Planine, po materi iz Begunj pri Cerknici. Večji del svoje duhovniške službe sem preživel na Notranjskem in reči smem, da poznam Notranjsko da zadnjega kota. Živim med priprostim narodom, občujem ž njim vsak dan, vidim njegovo bedo in potrebe, zato poznam njegove želje.

Trudil se bom v prvi vrsti, da se pomaga kmetiškemu stanu, ki je korenina naroda in temelj države.

Ne vsiljujem se Vam; izvolitev prepuščam Vaši prosti volji, vesti in resnemu prevdarku.

Duh časa je nasproten veri in duhovščini. Strupeni liberalci si prizadevajo na vso sapo, da bi izpodkopali vero, edino upanje naše v dnevih trpljenja, in postavili v zadnji kot nas duhovnike, ki smo bili in bomo najzvestejši sinovi svojega naroda.

Častiti volilci! Vi sedaj govorite in dokažite, da tudi Notranjska ni še okužena po puhlem liberalizmu, ampak da je jedro našega ljudstva še popolnoma zdravo, njegova ogromna večina verna in da še živita v njem in bodeta živela stara vera in staro poštenje.

V PLANINI, dné 14. junija 1889.

„DOMOLJUBU“ so te besede govornjene popolno iz srca in jih zato radostno potrdi. Živela stara vera in staro poštenje, vse povsod kakor v zasebnem tako tudi v javnem življenju!

Listek.

Roka roko umiva.

Pozneje kakor druga leta a prišli so vendar-le na vrsto tudi letos vojaški nabori, čas, v katerem se očitno in skrivaj utrne marsikatere solza v hiši bogatinovi kakor v koči reveževi, ker krvni davek je najhujši davek. Ako gledaš vrle slovenske fante, ko skupno gredó na nabor, vidiš, kako se delajo pogumne in vesele, toda ko bi videl v njih srca, neka otožnost in negotovost bi ti odsevala iz njih, kakor odmeva od njih otožnih pesem; dasi so pesmi vesele, so vendar glasovi otožni, kakor pravi pesem: Pojó glasno, pojó lepo — Pri sreji pa jim je hudó!

Pa ne samo njim, tudi drugim, posebno starišem in pred vsem ljubečim materam, ki v strahu za-se in za sina pričakujejo poročila kako in kaj. Vendar nekaj daje srčnost sinovom in starišem, prepričanje namreč, da je božja zapoved, da morajo podložni dati cesarju, kar je cesarjevega, torej tudi

vojakov, da mu branijo njegovo kraljestvo in pri nas še posebno to, ker jim je znano, kako vrlega in vernega cesarja da imamo, za katerega smo pripravljene darovati tudi kri in življenje.

Vojaško življenje je posebno novincem nekaj časa težavno in neprijetno, a sčasoma se mladeniči vsemu privadijo, saj „cesar dá pol hleba in kar je treba“; a vojaško življenje je tudi mladeničem nevarno, ker mnogo se jih po velikih mestih spridi in ko pridejo domov, širijo sprijenost tudi po svojem domačem kraju. Da bi nam torej Bog dal vernih in poštenih prostakov in veljakov v vojaškem stanu, kakor so bili nekdaj, tega pač vsi zvesti podložni želimo, ker le vojska, ki Bogu dá, kar je božjega, bo tudi cesarju ohranila, kar je cesarjevega. V ta namen objavimo tukaj dogodbo, ki je že tu in tam znana, a vredna, da se še bolj razznani na vse strani.

Znana je Slovincem božja pot na sv. Višarjih. Bil je l. 1861, ko se je na tem kraju nekaj posebnega zgodilo. Na vse zgodaj zjutraj nekega dné hiteli so romarji mladi in stari od vseh strani na visoko

Vodnikova slavnost.

Dne 29. in 30. junija se bode v Ljubljani vršila velika slavnost, h kateri bodo prihajali Slovenci iz vseh slovenskih pokrajin. Odkril se bode spomenik Valentinu Vodniku, prvemu slovenskemu pesniku in učenjaku, kateremu se imamo Slovenci zahvaliti, da se zavedamo svoje narodnosti in v svojem milem jeziku pišemo knjige in časnike. Vodnik je bil porojen leta 1759. Posvetil se je duhovniškemu stanu in bil nekaj časa kaplan ter pozneje župnik v Koprivniku na Kranjskem. L. 1798 pa je bil zaradi svoje učenosti imenovan za profesorja na ljubljanskem liceji. Umril je l. 1819, zapustivši Slovincem plodove svojega duha v vezani in nevezani besedi. Kaj da je Vodnik Slovincem, to je najlepše povedal škof Slomšek, rekoč: „Kakor žvrgoli v domačem logu slavulj pesnice sladke, tako je naš rajni Vodnik svoje pesni prav po domače pel in je s svojim čednim petjem mnogo mladih pesnikov vnel. Vse je Vodnika rado poslušalo: od Soče do Mure, ob Savi in Dravi so se Vodnikove pesmi popevale in ogrevale dobrovoljne Slovence. Bila je dôba Vodnikova našega slovstva lepa pomlad in blagi Vodnik pa njeno solnce.“ — Tak mož zasluži spomenik v beli Ljubljani.

Leta 1859, ko so v Šiški pri Ljubljani na Vodnikovem rojstnem domu praznovali stoletnico njegovega rojstva, sprožil je pokojni dr. Toman misel, naj se nabira za velik spomenik, ki bi se postavil Vodniku v Ljubljani. Nabrani denar je bil naložen v hranilnici in narastel je sčasoma na 5400 gold.

goro; glasno se je po hribu razlegala molitev svetega rožnega venca; nekaj posebnega je moralo biti, ker so ljudje tako pobožno molili. Kmalu se jih prav mnogo zbere na vrhu hriba, ki neprestano gledajo po hribu, kakor bi koga pričakovali.

„Že gredó, že gredó!“ začujejo se klici in vse radovedno gleda, kako se jim po hribu gori bliža cela vrsta čvrstih vojakov s svojo zastavo in v polni vojaški opravi. Tudi vojaki so po potu molili. Kmalu pridejo prvi do vrha; zastave so zaplapolale v vetru, ki vedno pihlja po visokih gorah; počasi korakajo drugi za njimi, resni so jim obrazi in tiha žalost se jim bere raz oči. Nič se niso brigali za lep razgled, nič za ljudi, ki so okrog njih stali ter jih zadovoljni opaževali. Imeli so le eno misel, ki se je razodevala v njih prošnjah:

„Da ga nam milostno ohraniš in obvaruješ!“

„Da ga nam rešiš iz velike nevarnosti!“

„Da mu v težki bolezni pomagaš in ga ozdraviš!“

Tako je molil njih vodnik, drugi pa so glasno odgovarjali: Prosimo Te, usliši nas! — Kmalu se

Ljubljanski rodoljubi so torej sklenili, da se lotijo dela in postavijo spomenik. Slovenski umetnik gosp. Gangl je izdelal Vodnikovo podobo v visokosti 2½ metra. Podoba se je lila na Dunaji v znani livarni in pride te dni v Ljubljano. Kip bode stal na marmornem stojalu, tri metre visokem, pred gimnazijo v Ljubljani.

Ta spomenik, ki se ravnokar postavlja, bode odkrit z največjo slovesnostjo v pričo slovenskih narodnih društev, katera bodo prihajala iz Kranjskega, Štajarskega, Koroškega in Primorskega. Slavnost se prične dne 28. junija in nadaljuje na sv. Petra in Pavla dan ter v nedeljo 30. junija. Že je napovedano mnogo gostov, posebno iz Koroškega in Štajarskega. Vsi bodo slovesno sprejeti na ljubljanskem kolodvoru. Zvečer dne 28. junija je koncert v čitalnici, pri katerem svira godba in poje pevsko društvo „Slavec“. Na Šentpetrovo je ob 7. uri zjutraj sv. maša v cerkvi na Rožniku, pri kateri pojó čitalniški pevci; ob 10. uri ogledovanje deželnega muzeja, ki sloví zaradi svojih zbirk iz starih časov. Popoludne je sprehod na Grad. Ob 6. uri pojdejo vsa društva na pokopališče pri sv. Krištofu h grobu Vodnikovemu, kjer bode zapelo pevsko društvo „Slavec“ več žalostink. Ob 8. uri zvečer pa bode gledališčna predstava. Pela se bode opereta: „Mesečnica“, a potem igrala nova veseloigra: „Svoji k svojim“.

Najiminentnejša slavnost pa se vrši dan potem, v nedeljo 30. junija. Ob ½. 11. uri bo peta sv. maša pri sv. Jakobu, katero bode daroval m. g. stolni prošt

zberó v cerkvi in zunaj cerkve, kjer se je pričela služba božja. Neki tujec, ki je ravno prišel na goro, praša radoveden, kaj pač pomeni, da je toliko vojakov danes tukaj.

„Ali ne veste,“ mu odgovoré, „da je nadvojvoda Albreht nevarno bolan; zdravniki so nad njim obupali, a vojaki ga hočejo izmoliti, ter doseči pri Mariji Lušarski, da mu mili Bog zopet nakloni ljubo zdravje?“ Tujcu se je to čudno zdelo, da bi vojaki molili za svojega vojskovodjo; a ko je zvedel od ljudi, kako je nadvojvoda Albreht priljubljen pri svojih vojakih, ni se čudil tej posebnosti naših mož.

Tudi nadvojvoda Albreht je zvedel, kaj da nameravajo storiti zanj njegovi vojaki; silno ga je ganila ta novica. Smehljaóč zašepeče in se skloni v bolniški postelji: „Ako moji pogumni vojaki naskakujejo nebesa za-me, potem je gotovo, da bodo zmagali. Kakor Bog hoče!“ In vtrujen je omahnil general na blazino.

In vojaki njegovi so res zmagali; nadvojvoda Albrecht je kmalu ozdravel. To vam je bilo veselje

dr. Klofutar. Po sv. maši pa se zberó vsa društva na Valvazorjevem trgu, kjer stoji spomenik, ki bude še zakrit. Ves trg bo silno lepo okrašen s slavoloki in zastavami. Govornik, gimnazijski ravnatelj g. Fr. Wiesthaler, bo proslavljajal v primernih besedah Vodnika in ko konča, padla bodo zagrinjala in spomenik je odkrit. Potem bude zapel pevski zbor združenih ljubljanskih in vnanjih pevcev slavnostno pesem, katero je zložil g. Anton Funtek in vglasil g. dr. B. Ipavec Vodniku na čast. Pelo bude več kakor 300 pevcev. Po končanem petji izroči predsednik odbora g. dr. Vošnjak spomenik v last ljubljanskemu mestu. S pevanjem cesarske himne se konča slavnost odkritja. Društva in gosti se vrnejo v čitalnico, kjer bo skupni obed ob 2. uri popoldne. Med obedom igrala bo godba. Ob 1/2 5. uri odidejo vsi v Šiško, kjer

bode na rojstnem domu Vodnikovem ljudska veselica, prirejena gostom na čast od šišenske čitalnice. S to nenavadno veselico je končana slavnost, kakoršne Ljubljana že sicer dolgo ni videla.

Slovenci bodo zopet pokazali, kako po gëstu Kollarjevem: Slavimo slavno slavnih Slavov slavo! spoštujejo vrle svoje rojake, ki so v nekdanjih za Slovence prežalostnih časih visoko dvigali slovensko zastavo ter umirajočo Slovenijo klicali k novemu lepšemu življenju. Vodnik si je s svojimi lepimi pesmicami postavil neumrljiv spomin in njemu na čast postavljen spomenik priča, da za vselej ostanejo resnične preroške besede njegove:

Ne hčere, ne sina
Po meni ne bo,
Dovolj je spomina,
Me pesmi pojó.

Kaj je novega po svetu?

Po Avstriji sedaj ljudi najbolj zanimajo volitve v deželne zборе, o katerih na drugem kraji več povemo. Hudi boji bodo posebno na Češkem, kjer posebno brezverski Mladočehi vrivajo povsod svoje kandidate in kakor je razvideti iz časnikov, si bodo Mladočehi veliko sedežev pridobili v deželnem zboru gotovo ne na korist našim češkim bratom. — Dné 22. junija se snidejo delegacije na Dunaji, to je: zberó se zastopniki avstrijski in ogerski, da se dogovoré o proračunu, ki zadeva celo cesarstvo. Pri tej priliki bo tudi minister Kálnoky naznanil, kaj

nam je pričakovati v bližnji prihodnosti: mir ali vojsko. Zopet so namreč začele države rožljati z orožjem, odkar je ruski car nekako naznanil, da se na nikogar nič ne zanaša, da mu je črnogorski knez edini zvesti prijatelj. — Med Ogersko in Hrvatsko so zopet dné 8. t. m. sklenili pogodbo gledé skupnih doneskov in vidi se iz te pogodbe, da je uboga Hrvatska popolnoma v rokah Madjarov, ker bo morala plačevati 57 odstotkov skupnih doneskov, torej več, kakor Ogerska, četudi je veliko manjša. — Dunajski kardinal Ganglbauer je bil nekoliko zadet od

v celi armadi in kaka radost med vojaki, ko se je po dolgi bolezni zopet privikrat med nje prikazal. — Na sv. Višarjih pa so zaznamovali v spominsko knjigo, kedaj so verni vojaki molili na tej gori za nadvojvode Albrehta ozdravljenje in dolgo življenje.

Prišli so med tem hudi in vroči dnevi l. 1866 na Laškem, med njimi najbolj pomenljivi dan pri Kustoci, 24. junij, ki je Italijanom in kralju Viktor Emanuelu pokazal, kaj pač premore avstrijska moč. Piemontezi so bili popolnoma tepeni; zmaga je bila sijajna in ime nadvojvode Albrehta, zmagovalca pri Kustoci, zaslovelo je na vse strani; žal, da je Prus na severu zabranil, da Avstrija tudi ni vživala sadov te znamenite zmage. Od tedaj se je armada avstrijska bistveno preosnovala, zboljšala in pomnožila; nadvojvoda Albreht je bil vedno in je do današnjega dné poleg presvetlega cesarja duša vsem vojaškim preosnovam v naši državi in, če tudi je siv starček, vendar se še vedno in redno vdeležuje vojaških vaj, ministerskih posvetovanj v vojaških zadevah.

Bilo je proti koncu l. 1887., ko je nadvojvoda Albreht prišel v Trbiž na Koroško. Ugajala mu je lepa lega tega kraja in krepil se je v zdravem planinskem zraku; morda so ga vabili v ta kraj tudi spomini iz davno preteklih let. V tistih dneh je bival na sv. Višarjih novi Celovski škof dr. Kahn, ki je v svoji gorečnosti kakor kak drug mašnik spovedoval in romarjem oznanjeval božjo besedo. Tedaj reče nekega dné nadvojvoda Albreht: „Jutri odrinemo na sv. Višarje!“

Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Od Trbiža do „angelja“ se je nadvojvoda peljal v vozu, spremljala sta ga njegov adjutant in zdravnik; v hrib pa so zajahali vsak svojega konja, ki so jih brzih nog nosili proti vrhu. — Med tem so tudi na gori zvedeli, kako imeniten romar hoče danes počastiti Mater božjo na sv. Višarjih. Ljudi je bilo na gori veliko, ki so radovedni pričakovali redkega gosta; tudi škofu so novico nemudoma sporočili, in ker še niso maševali, počakali so z mašo, da jo opravijo, ko dojde v cerkev nadvojvoda Albreht.

mrtvouda, a se mu zdravje že zopet počasi vrača. — Praški nadškof grof Schönborn je postal kardinal. — Na *Nemškem* so imeli v Berolinu imenitnega gosta. Perzijski šah (vladar) je preko Peterburga došel v Berolin. Struna med Prusi in Rusi, pravijo, je zelo napeta, ker se ruski car brani priti v Berolin, kakor je lani nemški cesar šel obiskat carja v Peterburg. — Raje se pa imajo Rusi in *Francozi*. V Pariz je namreč prišel ruski vojni minister Vannovski, kakor pravijo zato, da se dogovori o zvezi med Francozi in Rusi, katera bi jih branila proti zvezi med Avstrijo, Nemčijo in Italijo. — Francoska vlada posebno strogo postopa proti Bulanžéju; nekaj

njegovih prijateljev je že zaprtih in tudi zoper generala je vlada nabrala mnogo dokazov, s katerimi ga bo sodila. — Razstavo v Parizu dan na dan obiskuje brezštevila ljudi. — V *Belgiji* katoliki zopet nekoliko izgubivajo od svojih tál, v glavnem mestu je zmagal pri volitvah njih nasprotnik in brezverci kričé vse v prek, da morajo ministri odstopiti in prostor narediti brezvercem. — Na *Srb-skem* bodo praznovali 500letni spomin bitke na Kosovem polji. Pregnani metropolit Mihael se je povrnil iz Ruske v domovino in je zopet vsprejet v svojo službo in čast. Vidi se iz vsega, da tudi na Srbskem Rus vedno bolj očitno gospodarji.

Kaj je novega po Slovenskem?

Iz Polja pod Ljubljano. — Kakor povsod drugod v ljubljanski okolici, tako je tudi pri nas g. Hribar po svojih ljudeh iskal dobiti kaj volilnih mož, ki bi zanj glasovali. Kakor pa po drugih krajih, tako se je tudi pri nas pokazalo, da se naše ljudstvo ne ogreva in ne posluša takih ljudi, ki bi drugzega ne znali, kakor zabavljati duhovnikom, kakor je pri nas to storil agitator za g. Hribarja. Izvolili smo šest zanesljivih mož, ki bodo volili dné 4. julija popolno v našem smislu in po naši volji.

Logatec. — Kakor poprej v Cerknici, tako sta tudi naša dosedanja poslanca gg. dr. Vošnjak in H. Kavčič sklicala dné 9. junija volilni shod; zbralo se je kakih 40 mož. Poročala sta o svojem delovanju v deželnem zboru: o davkih, o žganjski

nakladi, o prosti ženitvi, o lovski in cestni postavi. G. Mikš se je čudil, kako so mogli kmečki poslanci glasovati za to, da bo dežela posodila 100 tisoč gold. za novo gledišče v Ljubljani, katero kmete toliko briga, kakor lanski sneg; posebno ker se v njem nemščina šopiri in igrajo slabe, večinoma tuje igre. Tudi o drugih stvareh je g. Mikš prav dobro razpravljal; vidi se, da tudi Notranjci niso popolno zadovoljni z ravnanjem svojih poslancev, zato se sliši, da bodo pri volitvi tudi izbirali.

Iz litijskega okraja. — Pri nas se sedaj volijo volilni možje, katerih naloga bo, voliti tri poslance za deželni zbor. Gosp. dr. Sterbenec je rekel, da ne sprejme več poslanstva, ker ima kot župnik in dekan preveliko drugih opravil. Na njegovo mesto se je

Kolikor v tako kratkem času mogoče, so prav slovesno sprejeli visokega gospoda; škof ga je z drugimi duhovniki pri cerkvenih vratih pričakoval in dostojno pozdravil. Kmalu nato je bila cerkev natlačeno polna in romarji so videli, kako je tudi nadvojvoda Albrecht pobožno pričujoč pri sveti maši. — Po končanem sv. opravilu se nadvojvoda prav prijazno razgovarja s škofom in z drugimi duhovniki; med pogovori pa naenkrat zastavi vprašanje:

„Ali uganete, kaj je mene danes pripeljalo na goro?“ Vsi so željno pričakovali, kako jim bo nadvojvoda Albrecht pojasnil svoje vprašanje. — „Ravno petindvajset let je minulo, začne sivolas knez pripovedovati z resnobnimi besedami, ko sem bil jaz nevarno za smrt bolan. Tedaj so romali moji vojaki na sv. Višarje k Materi božji, da bi za-me izprosili milega zdravja. Hvala Bogu, ozdravel sem in zdrav sem ostal do danes. Zato se mi je zdelo, da tudi mene sili dolžnost, da pridem na to božjo pot, ter se tukaj zahvalim Bogu za pomoč in da pomolim

tudi za našo armado, za svoje vrle vojake, ki so mi skazali nekaj toliko ljubezen.“

Dalje ni več govoril, in tudi drugi so molčali; priproste te besede so veliko povedale in ljudstvo na okrog jelo je klicati „Slava!“, možnarji so začeli pokati in njih jek je mnogotero odmeval od gorskih pečin ter pričal okolici, da se danes nekaj redkega in posebnega vrši na sv. Višarjih.

Tudi ta dogodba ostane v dobrem spominu; oba dogodka pa pričata, da sta si pobožnost in hrabrost sestri, ki ste med seboj vedno združene. In zato je želja slovenskih mater, ko se poslavljajo njih sinovi od doma gredoč k vojakom, tudi naša iskrena želja, naj naši slovenski mladeniči ohranijo tudi pri vojaki onega pobožnega in vernega duha, s katerim jih je navdahnila pobožna slovenska mati; ker Bogu zvesto-vdani vojaki bodo v času sile tudi najbolj zanesljiva podpora svojemu vladarju, držeč se gesla pesnikovega: „Bogu dušo in vest, vladarju zvestobo do smrti!“

oglasil vrli gospod vrednik „Slovenca“ Ign. Žitnik. Po njegovi dosedanji delavnosti moremo biti veseli, da se je oglasil tako vrl mož, posebno ker je rojak našega volilnega okraja. Listi tudi poročajo, da bi tudi gosp. Jeretin postal rad poslanec, toda čudno se nam zdi, da skuša izpodriniti gosp. Luk. Svetca, starosto slovenskih rodoljubov, ki je od prvega začetka pa do danes zvesto se boril pod zastavo: Vse za vero, dom, cesarja. — Treba torej, da se združijo volilni možje za take poslance, ki po svojih zmožnostih morejo in po svojem sreju tudi hočejo možato in na vse strani zastopati koristi našega velikega, a v mnogih ozirih zapuščenega volilnega okraja. Ti gospodje so: L. Svetec, dr. Fr. Papež in Ig. Žitnik, tem torej treba, da soglasno oddamo pri volitvi svoje glasove.

Predoslje. Na binkoštni torek dné 11. junija smo pri nas obhajali prelepo slovesnost. Gospod župnik Kréon je namreč obhajal petindvajsetletnico, odkar prebiva in deluje med nami kot skrben duhoven pastir. Koliko ljubezen in zaupanje da uživa pri svojih faranih, to so pričale praznične Predoslje, katere so farani prelepo ozaljšali, posebno farno cerkev in prostore okrog nje; to priča veliko število duhovnih sobratov, ki so prišli k tej slovesnosti od blizo in daleč, to priča prelepa štola, katero so gosp. župniku izročili farani, to pričajo mašne bukve, ki so jih jim darovali njih bivši gg. kapelani. Kanonik gosp. Zamejje je s času primernim, vrlim govorom slovesnost zelo povzdignil, za kar mu bodi za njegov trud pristrčna zahvala. Mi želimo gosp. župniku, da bi še dolgo živel v naši sredi ter zadovoljen gledal in zoril sadove svojega petindvajsetletnega blagosnega delovanja.

Pristava pri Dobrni. (O letini.) Minole jeseni nas je ob sejatvi ozimine oviralo deževno vreme, ali silje je pozneje lepo vzrastlo, saj so bili dnevi tija do novega leta suhi in topli. Sledeči čas zimski je ponekod škodoval rži, ta je namreč pod dolgotrajno snežno skorjo deloma strohnela in se vsled tega precej zredčila, nekateri gospodarji so ostanke celo podorali. Ostalo žito je pač srečno prezimilo. Na vzpomladno delo nas sicer sneg ni pustil zgodaj, a vkljub temu smo isto lahko opravili še pravočasno. Doba sama bila je prijetna, vzlasti topli majnik je ugajal rastlinstvu, vmes je deževalo takorekoč samo za rast. Sedaj dobro kaže rž, pšenica, ječmen in v obče vsa zelenjad. Sadja bo toliko, kakor nič, ker jabelke in gruške, ki so v preteklih letih bile dokaj obložene, letos skoro še cvetele niso, le tu in tam opaziš po katero drevo, ki obeta plod. Nekoliko več bode črešenj, češpelj, toda zadnje se rožičijo, zdrav sad pa odjeda neki keber; tudi orehi niso polni. Trta je nastavila nekako srednje mere. Trav-

niki so dali mnogo sena. In če nam ljubi Bog obvaruje kruh, kolikor nam ga je do danes (13. jun.) pokazal, smemo z letošnjo letino biti zadovoljni.

A. Š.

Štajarsko. Svetli cesar so viteški križec Franc. Jožefovskega reda naklonili bisernomašniku, prečast. gospodu Marku Glaserju, častnemu kanoniku in župniku pri sv. Petru blizo Maribora. — Znani „Nemec“ g. dr. Glantschnigg se iz Celja kot odvetnik preseli v Maribor. — Gosp. Kovač, dosluženi nadučitelj v Žalcu, je za nove zvonove, ki se bodo oskrbeli za farno cerkev tamošnjo, veledušno podaril hranilnično knjižico, ki je pred 25 leti veljala 2500 gold. Ta glavnica z dosedaj naraslimi obrestmi bode malodane zadostovala. — Učitelja postala sta gospoda: S. Gajšek v Bučah, J. Kranje v Mariboru. — Jože Zlak, služnik pri železnici, je blizo Spielfelda prišel vlaku preblizo, ta ga je udaril, da so siromaku morali odrezati roko. Onesrečenec se je oženil v letošnjem pustu. — Franc Gračnik v Dolu podiral je bukev, drevo ga je zasačilo z vejo in mu zdrobilo glavo, da je pri priči umrl. — Pri „Igli“ v Lučah je Franc Lepičnik nesrečno padel v brezdno, kjer ga je čakala smrt. — Na kmetijski šoli v Grottenhofu blizo Gradca je razpisano deset deželskih štipendij. Štajarski mladeniči, ki se hočejo oglasiti, morajo biti stari vsaj 16 let in se do dné 1. julija osebno oglasiti pri šolskem ravnatelju. Več o tem lahko pozveš pri vsakem občinskem uradu. Šolsko leto se začne dné 15. julija. — Jože Deutscher, črevljarski pomočnik, doma z Griave na Murškem polji, si je z goljufijo in tatvino, kakor so v Gradcu prisodili, zaslužil 13 mesecev hude ječe in vsaki mesec trdo ležišče in pozneje še bo pod policijskim nadzorovanjem, star je pa 24 let. — Čudno se obnaša vodstvo požarne brambé v Ljutomeru. Onidan je namreč iz društva pahnilo tiste zavedne Slovence, ki pri zadnjih občinskih volitvah niso glasovali za liberalne posil-Nemce! Bili so časi, ko so žaljeni narodno-misleči udje sami iz društva izstopali. Toda Slovenec je dobra duša, rad pozabi hudo, z veseljem podpira bližnika. In kakšno plačilo dobiva za dobroto? Kaj pa, ko bi „nemški“ gospodje zavrgli ves denar, ki ga dobivajo iz slovenskih rok?

Primorje. Slovani in Italijani se silno pokajo, kdo da bo več poslancev spravil v deželni zbor; za Slovane je ta boj zaradi tega jako težak, ker imajo Italijani več denarja in pri višjih tudi več veljave, kakor jo zaslužijo, kar pri vsaki priliki jasno kažejo, da je njih srce v Rimu, ne pa na Dunaju. Slovanom je dosedaj zagotovljena večina v voloskem in v koperskem okraju; v lošinjskem okraju ima do zdaj narodna stranka 32, nasprotniki 14 volilnih mož; posebno

hudo se bijejo v poreškem okraju; v pazinskem in puljskem okraju ta teden končajo volitve volilnih mož; upanje imajo Slovenci, da bodo tudi tukaj zmagali, ter nekaj več slovenskih poslancev poslali iz cele Istre v deželni zbor, kakor so jih do zdaj imeli. Volilni red je tudi tam, kakor pri nas

zeló krivičen in tako je dosedaj peščica Italijanov gospodovala ogromni večini hrvatskih in slovenskih prebivalcev v Istri. — 12. t. m. so v Trstu zaprli vrednika lahonskega lista „Independente“ in še nekaj drugih, ker neki rujejo zoper Avstrijo in delajo za Italijo.

Cerkev in šola.

Kdo je Giordano Bruno?

Govori in piše se zadnje dni mnogo o Giordanu Brunu. On je bil doma iz Nole na Laškem, rojen l. 1550; vstopil je l. 1580 v red dominikancev, a ker je izgubil vso vero in poštenje, kmalu zapusti samostan, mnogo potuje po svetu, trosi na vse strani kot odpadnik krive svoje nauke in pohujšuje ljudi s svojim nerodnim življenjem. L. 1600 doleti ga zaslužena kazen, ko ga namreč kot krivoverca in odpadnika sežgó na gromadi po veljavnih silno ostrih postavah tistih časov. Kakoršno je bilo njegovo življenje, taka je bila tudi njegova smrt; še v zadnjem trenutku je porinil z jezo od sebe križ, kateri so mu ponujali pred smrtjo. — Tega nesrečnega človeka so brezverski prostozidarji proslavljali v Rimu letošnje binkoštné praznike. Postavili so mu blizo papeževe palače na očitnem trgu spomenik ter ga slavili kot mučenca prostosti, to pa z namenom, da bi izrazili svoje zaničevanje do sv. Očeta in do katoliške cerkve. Od vseh strani, iz Nemčije, Belgije, Francoskega,

Amerike prišli so zastopniki prostozidarjev k tej čudni slovesnosti. Laška vlada sama je podpirala to bogokletno početje, a ker se je bala, da bi se ne zgodili kakí neredi, zato je za tiste dni odmenila veliko vojakov za stražo. Laški kralj se te dni ni čutil varnega v Rimu in je zato odšel iz mesta že nekaj dni poprej. Papež je premolil ta dan v domači kapeli pred sv. R. Telesom in tudi rimske cerkve so bile zgodaj zjutraj polne pobožnega ljudstva, ki je Bogu zadostovalo za bogokletno početje. Mnogi zastopniki vnanjih držav so sv. Očetu izrazili svojo žalost. Leon XIII. se je posvetoval s kardinali, kaj mu je storiti v tem težkem času; pravijo, da bo izdal na sv. Petra in Pavla dan pismo, v katerem bo to zadevo natanko pojasnil ter pokazal, da je stanje njegovo v Rimu pri takih okoliščinah neznosno. — Ni nam sicer znano, koliko časa bodo še trajale tako hude poskušnje, to vendar smemo reči, da je zloba sedaj že priklopela do vrha in da veliko hujšega več skoro ne more priti.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Kako ubraniti konje muh, obadov in brencljnov? Nasvetujejo in rabijo se raznovrstni pripomočki. Omenimo le nekatere bolj domače: 1. Voda, v kateri se je kuhal tobak. Na en del navadnega tobaka se vzame 35 delov vode in s to tekočino se izmijejo posebno občutljivi deli života. — 2. Jesih, v katerem so se kuhali zeleni orehovi listi. Vzemi zelenih orehovih listov ali zelenih orehovih lupin, ki se kuhajo v jesihu. Če se žival s to tekočino izmije, jo pusti mrčes več dni pri miru. — 3. Razredčen bencin, razredčen petrolej, tudi močno razredčena karbolna kislina je jako dobra, da zabrani pritiskanje muh v ušesa. Le ne smejo se te reči prepogosto na istem mestu rabiti, ker sicer pekó.

Veliko trpi zlasti živina, ki mnogo dela po gozdnih senožetih in po zemljah, ki so z grmičevjem poraščene, kjer se mrčesi posebno radi redé. Razun omenjenih sredstev služi tu tudi dobro, ako se nataknejo živini kapice na ušesa in če se pokrijejo z

gosto mušjo mrežo. — Da se branijo odprte rane, kamor muhe kaj rade posedajo ter svojo zalego vajuje polagajo, je prav dobro, rane namazati s terpetinovim oljem ali karbolno kislino. Če je živina tako hudo pičena, da ji dela bolečine in pičeno mesto zateče, dá se na dvojen način pomagati in sicer: pičeno mesto se namaže z rujavo žlindro iz tobakarske pipe in bolečina se takoj polajša, ali pa se kane na rano salmijakovca, ki tudi bolečino zmanjša.

Na čem spoznati kokoš, ki pridno nesó? Nekatera gospodinja ima celo čredo kokošij, pa dobi primeroma le malo jajec od njih, če ne zna dobrih kokošij za pleme odbirati. Splošno je lahko razločiti kokoš, ki rada jajca nese, od one, ki slabo nese. Najbolje se pozná to na grebenu in podbradku. Kolikor temneje škrlatno-rudeča sta greben in podbradek ob času, ko kokoši jajca nesó, toliko pridneje so za jajca nesti. Tiste kokoši, ki srednje ali slabo nesó, imajo bolj blede-rudeč greben in

podbradek, ušesa pa umazano-bela in rumenkasto-roza-rudeča.

Skrb za travnike. Neki profesor je napravil sledečo poskušnjo. Travnik razdelil je na štiri jednake dele. Prvi del je povlačil z brano in tudi pognojil; drugi del je pognojil, a ne povlačil; tretji del povlačil, pa ne pognojil; četrtega dela ni pognojil in ni povlačil. Sena je največ nakosil na prvem delu, namreč za 1563 kilo, potem na drugem 833 kilo, na tretjem 770 kilo, a na četrtem samo 377 kilo.

Zakitanje puščajočih sodov. Raztopi 25 gramov svežega loja, 20 gramov voska in 40 gramov svinjske masti ter vse dobro premešaj. Potem pusti, da se zmes ohladi in med tem, ko se ohlaja, primešaj še 25 gramov presejanega pepela. Predno se hoče kaka razpoka zamazati, se mora osnažiti, kit pa se nad gorečo svečo segreje in ko je mehak, se dene na puščajoče mesto.

Pitje pri poljskem delu. Marsikateri poljedelec premaguje pri poljskem delu svojo žejo, da bi se izognil močnemu potenju. Vendar to ni svetovati, ker utegne včasih zdravju škodovati, da, celó življenju nevarno postati. Žeja opominja človeka, da je njegovo telo izgubilo mnogo tekočih delov s potom, in če se ne pije, nastanejo mnogi slabi nasledki, katerih najhujši je solčni pik ali unetje možganov od soluca. Ne gledé na to je tudi gotovo, da žeja tudi hranjenje telesa zavira. Ni tedaj svetovati, žejo popolno zatreti, a pije naj se počasi in zmerno. Najbolje je, če se primeša vodi nekoliko limonine

ali nekaj kapljic mnogo ceneje solne kisline. Najboljša in najcenejša pijača za delavce na polji pa je kislo mleko ali črna kava, ohlajena z mrzlo vodo. Jeden požirek pogasi žejo in za dlje časa je dobro.

Pravila za kopanje. Nikar se ne koplji, če si razburjen; ravno tako ne, kadar ti hipoma slabo postane ali če se že dlje časa slabega počutiš. Nikar se ne koplji, če si cele noči prečul ali se čez mero trudil, dokler si nekaj ur ne odpočiješ. Ne hodi v vodo, če si obilno jedel in zlasti če si pil vpijanljive pijače. Do kopališča hodi zložno. Slecí se počasi, a potem pojdi takoj v vodo. Skoči z glavo naprej ali pa se vsaj hitro potopi, če prvega nečes ali ne moreš storiti. Nikar ne ostajaj predolgo v vodi, zlasti če nisi posebno trden. Ko se izkoplješ, si telo odrgni, da se kri bolje pretaka, hitro se obleci in nekoliko sprehodi.

Proti vlagi. Kdor hoče v vlažnih, mokrotnih sobah perilo, knjige itd. varovati plesnobe, postavi naj v sobo plehasto posodo, napolnjeno s žganim, neugašenim apnom. Tudi lonec soli, katerega postaviš v vlažnih spalnicah in bolnišnicah pod postelje, vleče vlažnost nase. Ko je sol preveč napojena, se lahko na toplem kraju posuši in potem zopet nazaj postavi.

Kako hraniti klobase po leti? Kdor nima dimne sušilnice za meso, naj dene klobase in suho svinjino v dobro zaprto peč ter naj je obda s presejanim pepelom, ali pa naj je zavije v papir in potem položi v pepel.

Razne vesti.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov) je priredilo zadnjo nedeljo v svoji hiši lepo veselico, ki priča, kako to društvo ume družiti koristno s prijetnim. Udje so pokazali, da pridno in vspešno goje lepo petje in da znajo tudi varno nastopati na odru.

(V loškem samostanu) gospej Uršulink so imeli preteklo nedeljo in ponedeljek slovesnost v spomin 25letnega neumornega in blagonosnega delovanja gosp. očeta M. Jerihe. Tudi ta slovesnost je pričala, kak blagoslov da so samostanske šole za vsak okraj. Bog živi č. g. očeta in č. gospo mater še mnogo let!

(Zakrament svete birme) bodo prevzvišeni gospod knezoškof delili: Dné 21. junija na Ježici, 22. v Ihanu, 23. v Dolu, 24. v Šentvidu nad Ljubljano, 25. v Šmartnem, 26. v Trbojah, 27. v Preski, 28. pri sv. Katarini, 30. na Igu, dné 1. julija na Golem. 7. v Želimljah, 8. v Škocijanu, 9. v Polji, 10. v Sostrem, 11. v Prežganji, 12. na Jančem, 13. v Kresnicah, 14. v Šmartnem pri Kranji, 15. pri

sv. Joštu, 28. na Vrhniki, 29. v Zaplani, 30. v Rovtah, 31. v Št. Joštu, 1. avgusta v Horjulu, 2. v Polhovem Gradcu, 3. v Črnem Vrhju, 4. na Dobrovi, 5. v Brezovci, 6. v Preserji, 7. v Rakitini, 8. v Borovnici.

(Novačenje v Celji) trajalo je štiri dni. Prišlo je 683 mladeničev, k vojakom so jih vzeli 262. Opomniti moramo, da so na vrsto prišli samo tisti, ki so lani bili še nesposobni. Fantje, ki bi se letos morali prvič pokazati pred vojaško komisijo, bodo po novej postavi še-le drugo leto prišli na vrsto.

(S Sela pri sv. Janžu) poleg Velenja se nam naznanja, da je dné 2. junija oblak vsipal točo v nekatere vinograde. Iz bližnjega Doliča pa poročajo, da se je 4. junija pretrgal oblak in poplaval dolinice okoli Mislinja.

(Blizo Vitanja) pri Celji je občina Ljubnica. Gospodje iz trga so si na vso moč prizadevali, naj bi pridna občina postala „nemška“. Toda volitve v

občinski odbor so te dni spričale, da se vrli kmetje zavedajo svoje slovenske matere. Slava pogumnim volilcem!

(**Pšenica velja**) za 100 kilo po mestih: Celje 8 gld. 10 kr., Ormož 7 gld. 20 kr., Ptuj 7 gld. 25 kr., Gradec 7 gld. 90 kr., Celovec 8 gld. 45 kr., Dunaj 8 gld. 25 kr., Budapešt 7 gld. 15 kr.

(**V Mariboru**) bodo dne 11. julija v mašnike posvečeni mladi gospodje: J. Bogataj iz Loke na Kranjskem, J. Cerjak iz Podsrede, J. Gunčar iz Slovenjebistrice, M. Medved iz Cirkovic, J. Munda iz Ormoža, F. Ogrizek od Slatine, S. Pivec iz Laporja, J. Rotnar iz Lembaha, A. Šuta iz Viša v Slovenskih Goricah, A. Urban iz Vuhreda, P. Zadravec iz Središča, J. Zagajšek od sv. Martina pri Mariboru, Fr. Hurt s Češkega, F. Janežič od Kapele pri Brežicah, F. Valenko od sv. Marjete pri Ptuj, A. Veternik iz Lokrovec pri Celji.

(**Na Dunaji**) na vseučilišču ali na visokej šoli je leta 1863 bilo 2257 učencev, namreč 1875 kristijanov in 382 židov, leta 1873 obiskovalo je šole 2675 kristijanov in 854 židov, leta 1883 bilo je 3129 kristijanov in 1458 židov, a leta 1886 že 2095 židov in 3318 kristijanov, to je, med 100 učenci je 35 židov. To bodo naši doktorji, odvetniki, zdravniki, profesorji, uradniki itd. Da židovje v javnem življenju dobivajo toliko veljave in da imajo skoro vse večje časnike v svoji oblasti, to so krivi največ „liberalni“ kristijani, pri katerih boš težko našel v krščanskem duhu pisanega časnika ali knjige. Kar židovje po časnikih in knjigah pišejo, to „liberalcu“ velja za evangelije.

(**Pazite na desetake!**) Na Dunaji so prišli na sled posebnej goljufiji. Bankovci za 10 goldinarjev so po dva do tri milimetre prekratki. Goljufi so namreč izrezovali koščke papirja iz desetakov, potem tiste koščke sestavljali tako, da so vkup spravili nove desetake cele. Kdor dobiva papirnati denar, naj ga podrži proti luči, tako bo najlaglje zapazil sicer težko opazljivo prerezo.

(**Visoka starost.**) V Dalmaciji je te dni umrl Elija Davidović, star 111 let, njegova žena je štela 106 let, v zakonskem stanu sta živela 80 let. — V Varaždinu se je 46 let stari ženin Marko Mark poročil s Katro Dóminić, nevesta je stara 83 let, njena mati pa 117 let.

(**Kakošen je bil Jezus Kristus?**) Čujmo, kaj piše nevernik Publius Lentulus, ki je bil ob Kristusovem času v Indiji za namestnika rimskega cesarja in ga je sam videl in dobro poznal. Pismo Publjevo do rimskega senata se glasi: „Tukaj živi zdaj prav čudoviten človek. Imenujejo ga Mesijo, to je Odrešenika. Barbari (tujci) ga imajo za preroka; njegovi učenci pa k njemu molijo (žebrajo) in ga

imajo za Božjega sina. On zbuja mrtve k življenju, in ozdravlja bolnike kar s samo besedo ali pa tako, da se jih dotakne. On je velike in lepe postave; njegovo obličje je milo, krotko in časti vredno. Njegovi lasje imajo čudovitno barvo, tako, da se ne dá popisati; v dolgih uvojkah (Locken) mu padajo na pleča, in to mu daje neizrečeno lepoto. Vrh glave ima lase na levo in desno predeljene, kakor jih nosijo Nazarenci. Čelo ima visoko in gladko; lice je lepo cveteče (rudeče), nos in usta so čudovito lepa. Brado ima tiste barve, kakor so lasje. Brada ni dolga, pa v sredi je predeljena, tako, da ima dva rožička, kakor vilice. Oči ima lepe, svetle in resne. Kedar koga kara (krega), sije mu z obraza kraljevska oblast; kedar pa svari, je poln krotkosti, ljubezni in potrpežljivosti. Naj govori ali kaj dela, vse stori resnega obraza in ljubeznivo. Nikoli ga niso videli, da bi se smejal; pa velikokrat, da se je jokal. On je zelo zmeren, zelo moder in ponižen. S kratko besedo: on je človek, ki po svoji veliki lepoti in modrosti prekosi vse druge ljudi.“

(**Strašen komando.**) V Klausenburgu je nedavno častnik Magnezij v vojašnici poklical k sebi v sobo nekega vojaka-prostaka. „Bemo videli, če Vi dobro zadenete; vzemite tukaj puško in namerite v moje levo oko.“ Vojak, po imenu Badokan, ki ni vedel, da je puška nabasana, zgrabi po povelju za puško in nameri tri korake pred častnikom stoječ v njegovo levo oko. Na to pa zakliče častnik: „feuer, strelite!“ Puška počni in častnik se prevrne mrtev na tla. Vojak prestrašen skoči iz sobe ter naznani strašno nesrečo. Slabo bi se mu godilo, ko bi ne bili našli pri častniku pisma, v katerem pravi, da je vojak nedolžen in je nevedoma na njegovo povelje to storil. — Žalostna znamenja časa!

(**„Satan.“**) Takošno ime so brezbožneži dali novemu časniku, ki so ga onidan začeli tiskati v Rimu. Že v prvi številki obetajo, da častnik hoče prav satanski skrbeti, naj bi se vresničila znana želja frajmaurarjev, da bi „s črevesi zadnjega duhovnika zadrignili zadnjega vladarja“, naj se že imenuje cesar, kralj, ali kako drugače. Take namene povspešujejo „liberalci“ po vseh krajih.

(**Največji kip na svetu.**) Francozi se smejo ponašati, da so napravili najvišji stolp na svetu in največjo statuo ali kip, ki so ga poslali v Ameriko mestu Novemu Jorku v dar. O Eiffelovem stolpu je „Domoljub“ že poročal svojim bralcem, za danes nekaj besedi o velikanski statui. Ta kip predstavlja žensko, ki pomenja prostost in je postavljena kot svetilnik v novijorski luki. Da si bomo mogli nekoliko misliti, kako velikansk je ta kip, oglejmo si nekaj udov te podobe: Kazalca na rokah sta dolga 2 metra in pol, debela pa po 1 meter in pol. V njeni glavi bi

podbradek, ušesa pa umazano-bela in rumenkasto-roza-rudeča.

Skrb za travnike. Neki profesor je napravil sledečo poskušnjo. Travnik razdelil je na štiri jednake dele. Prvi del je povlačil z brano in tudi pognojil; drugi del je pognojil, a ne povlačil; tretji del povlačil, pa ne pognojil; četrtega dela ni pognojil in ni povlačil. Sena je največ nakosil na prvem delu, namreč za 1563 kilo, potem na drugem 833 kilo, na tretjem 770 kilo, a na četrtem samo 377 kilo.

Zakitanje puščajočih sodov. Raztopi 25 gramov svežega loja, 20 gramov voska in 40 gramov svinjske masti ter vse dobro premešaj. Potem pusti, da se zmes ohladi in med tem, ko se ohlaja, primešaj še 25 gramov presejanega pepela. Predno se hoče kaka razpoka zamazati, se mora osnažiti, kit pa se nad gorečo svečo segreje in ko je mehak, se dene na puščajoče mesto.

Pitje pri poljskem delu. Marsikateri poljedelec premaguje pri poljskem delu svojo žejo, da bi se izognil močnemu potenju. Vendar to ni svetovati, ker utegne včasih zdravju škodovati, da celó življenju nevarno postati. Žeja opominja človeka, da je njegovo telo izgubilo mnogo tekočih delov s potom, in če se ne pije, nastanejo mnogi slabi nasledki, katerih najhujši je solnčni pik ali unetje možganov od solnca. Ne gledé na to je tudi gotovo, da žeja tudi hranjenje telesa zavira. Ni tedaj svetovati, žejo popolno zatreti, a pije naj se počasi in zmerno. Najbolje je, če se primeša vodi nekoliko limonine

ali nekaj kapljic mnogo ceneje solne kisline. Najboljša in najcenejša pijača za delavce na polji pa je kisló mleko ali črna kava, ohlajena z mrzlo vodo. Jeden požirek pogasi žejo in za dlje časa je dobro.

Pravila za kopanje. Nikar se ne koplji, če si razburjen; ravno tako ne, kadar ti hipoma slabo postane ali če se že dlje časa slabega počutiš. Nikar se ne koplji, če si cele noči prečul ali se čez mero trudil, dokler si nekaj ur ne odpočiješ. Ne hodi v vodo, če si obilno jedel in zlasti če si pil vpijané-ljive pijače. Do kopališča hodi zložno. Sledi se počasi, a potem pojdi takoj v vodo. Skoči z glavo naprej ali pa se vsaj hitro potopi, če prvega nečes ali ne moreš storiti. Nikar ne ostajaj predolgo v vodi, zlasti če nisi posebno trden. Ko se izkoplješ, si telo odrgni, da se kri bolje pretaka, hitro se obleci in nekoliko sprehodi.

Protí vlagi. Kdor hoče v vlažnih, mokrotnih sobah perilo, knjige itd. varovati plesnobe, postavi naj v sobo plehasto posodo, napolnjeno s žganim, neugašenim apnom. Tudi lonec soli, katerega postaviš v vlažnih spalnicah in bolnišnicah pod postelje, vleče vlažnost nase. Ko je sol preveč napojena, se lahko na toplem kraju posuši in potem zopet nazaj postavi.

Kako hraniti klobase po leti? Kdor nima dimne sušilnice za meso, naj dene klobase in suho svinjino v dobro zaprto peč ter naj je obda s presejanim pepelom, ali pa naj je zavije v papir in potem položi v pepel.

Razne vesti.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov) je priredilo zadnjo nedeljo v svoji hiši lepo veselico, ki priča, kako to društvo ume družiti koristno s prijjetnim. Udje so pokazali, da pridno in vspešno goje lepo petje in da znajo tudi varno nastopati na odru.

(V loškem samostanu) gospej Uršulink so imeli preteklo nedeljo in ponedeljek slovesnost v spomin 25letnega neumornega in blagonosnega delovanja gosp. očeta M. Jerihe. Tudi ta slovesnost je pričala, kak blagoslov da so samostanske šole za vsak okraj. Bog živi č. g. očeta in č. gospo mater še mnogo let!

(Zakrament svete birmе) bodo prevzvišeni gospod knezoškof delili: Dné 21. junija na Ježici, 22. v Ihanu, 23. v Dolu, 24. v Šentvidu nad Ljubljano, 25. v Šmartnem, 26. v Trbojah, 27. v Preski, 28. pri sv. Katarini, 30. na Igu, dné 1. julija na Golem. 7. v Želimljah, 8. v Škocijanu, 9. v Polji, 10. v Sostrem, 11. v Prežganji, 12. na Jančem, 13. v Kresnicah, 14. v Šmartnem pri Kranji, 15. pri

sv. Joštu, 28. na Vrhnikih, 29. v Zaplani, 30. v Rovtah, 31. v Št. Joštu, 1. avgusta v Horjulu, 2. v Polhovem Gradcu, 3. v Črnem Vrhju, 4. na Dobrovi, 5. v Brezovci, 6. v Preserji, 7. v Rakitini, 8. v Borovnici.

(Novačenje v Celji) trajalo je štiri dni. Prišlo je 683 mladeničev, k vojakom so jih vzeli 262. Opomniti moramo, da so na vrsto prišli samo tisti, ki so lani bili še nesposobni. Fantje, ki bi se letos morali prvič pokazati pred vojaško komisijo, bodo po novejši postavi še-le drugo leto prišli na vrsto.

(S Sela pri sv. Janžu) poleg Velenja se nam naznanja, da je dné 2. junija oblak vsipal točo v nekatere vinograde. Iz bližnjega Doliča pa poročajo, da se je 4. junija pretrgal oblak in poplaval dolinice okoli Mislinja.

(Blizo Vitanja) pri Celji je občina Ljubnica. Gospodje iz trga so si na vso moč prizadevali, naj bi pridna občina postala „nemška“. Toda volitve v

občinski odbor so te dni spričale, da se vrli kmetje zavedajo svoje slovenske matere. Slava pogumnim volilec!

(**Pšenica velja**) za 100 kilo po mestih: Celje 8 gld. 10 kr., Ormož 7 gld. 20 kr., Ptuj 7 gld. 25 kr., Gradec 7 gld. 90 kr., Celovec 8 gld. 45 kr., Dunaj 8 gld. 25 kr., Budapešt 7 gld. 15 kr.

(**V Mariboru**) bodo dne 11. julija v mašnike posvečeni mladi gospodje: J. Bogataj iz Loke na Kranjskem, J. Cerjak iz Podsrede, J. Gunčar iz Slovenjebistrice, M. Medved iz Cirkovic, J. Munda iz Ormoža, F. Ogrizek od Slatine, S. Pivec iz Laporja, J. Rotnar iz Lembaha, A. Šuta iz Viša v Slovenskih Goricah, A. Urban iz Vuhreda, P. Zadravec iz Središča, J. Zagajšek od sv. Martina pri Mariboru, Fr. Hurt s Češkega, F. Janežič od Kapele pri Brežicah, F. Valenko od sv. Marjete pri Ptuji, A. Veternik iz Lokrovec pri Celji.

(**Na Dunaji**) na vseučilišču ali na visokej šoli je leta 1863 bilo 2257 učencev, namreč 1875 kristijanov in 382 židov, leta 1873 obiskovalo je šole 2675 kristijanov in 854 židov, leta 1883 bilo je 3129 kristijanov in 1458 židov, a leta 1886 že 2095 židov in 3318 kristijanov, to je, med 100 učenci je 35 židov. To bodo naši doktorji, odvetniki, zdravniki, profesorji, uradniki itd. Da židovje v javnem življenju dobivajo toliko veljave in da imajo skoro vse veče časnike v svoji oblasti, to so krivi največ „liberalni“ kristijani, pri katerih boš težko našel v krščanskem duhu pisanega časnika ali knjige. Kar židovje po časnikih in knjigah pišejo, to „liberalcu“ velja za evangelije.

(**Pazite na desetake!**) Na Dunaji so prišli na sled posebnej goljufigi. Bankovci za 10 goldinarjev so po dva do tri milimetre prekratki. Goljufigi so namreč izrezovali košček papirja iz desetakov, potem tiste koščke sestavljali tako, da so vkup spravili nove desetake cele. Kdor dobiva papirnati denar, naj ga podrži proti luči, tako bo najlaglje zapazil sicer težko opazljivo prerezo.

(**Visoka starost.**) V Dalmaciji je te dni umrl Elija Davidović, star 111 let, njegova žena je štela 106 let, v zakonskem stanu sta živela 80 let. — V Varaždinu se je 46 let stari ženin Marko Mark poročil s Katro Dóminić, nevesta je stara 83 let, njena mati pa 117 let.

(**Kakošen je bil Jezus Kristus?**) Čujmo, kaj piše nevernik Publius Lentulus, ki je bil ob Kristusovem času v Indiji za namestnika rimskega cesarja in ga je sam videl in dobro poznal. Pismo Publijevo do rimskega senata se glasi: „Tukaj živi zdaj prav čudoviten človek. Imenujejo ga Mesijo, to je Odrešenika. Barbari (tujci) ga imajo za preroka; njegovi učenci pa k njemu molijo (žebrajo) in ga

imajo za Božjega sina. On zbuja mrtve k življenju, in ozdravlja bolnike kar s samo besedo ali pa tako, da se jih dotakne. On je velike in lepe postave; njegovo obličje je milo, krotko in časti vredno. Njegovi lasje imajo čudovito barvo, tako, da se ne dá popisati; v dolgih uvojkah (Locken) mu padajo na pleča, in to mu daje neizrečeno lepoto. Vrh glave ima lase na levo in desno predeljene, kakor jih nosijo Nazarenci. Čelo ima visoko in gladko; lice je lepo cveteče (rudeče), nos in usta so čudovito lepa. Brado ima tiste barve, kakor so lasje. Brada ni dolga, pa v sredi je predeljena, tako, da ima dva rožička, kakor vilice. Oči ima lepe, svetle in resne. Kedar koga kara (krega), sije mu z obraza kraljevska oblast; kedar pa svari, je poln krotkosti, ljubezni in potrpežljivosti. Naj govori ali kaj dela, vse stori resnega obraza in ljubeznivo. Nikoli ga niso videli, da bi se smejal; pa velikokrat, da se je jokal. On je zeló zmeren, zeló moder in ponižen. S kratko besedo: on je človek, ki po svoji veliki lepoti in modrosti prekosi vse druge ljudi.“

(**Strašen komando.**) V Klausenburgu je nedavno častnik Magnezij v vojašnici poklical k sebi v sobo nekega vojaka-prostaka. „Bomo videli, če Vi dobro zadenete; vzemite tukaj puško in namerite v moje levo oko.“ Vojak, po imenu Badokan, ki ni vedel, da je puška nabasana, zgrabi po povelju za puško in nameri tri korake pred častnikom stoječ v njegovo levo oko. Na to pa zakliče častnik: „feuer“, strelite!“ Puška počí in častnik se prevrne mrtev na tla. Vojak prestrašen skoči iz sobe ter naznani strašno nesrečo. Slabo bi se mu godilo, ko bi ne bili našli pri častniku pisma, v katerem pravi, da je vojak nedolžen in je nevedoma na njegovo povelje to storil. — Žalostna znamenja časa!

(**„Satan.“**) Takošno ime so brezbožneži dali novemu časniku, ki so ga onidan začeli tiskati v Rimu. Že v prvej številki obetajo, da častnik hoče prav satanski skrbeti, naj bi se vresničila znana želja frajmaurarjev, da bi „s črevesi zadnjega duhovnika zadrignili zadnjega vladarja“, naj se že imenuje cesar, kralj, ali kako drugače. Take namene povspešujejo „liberalci“ po vseh krajih.

(**Največji kip na svetu.**) Francozi se smejo ponasati, da so napravili najvišji stolp na svetu in največjo štatuo ali kip, ki so ga poslali v Ameriko mestu Novemu Jorku v dar. O Eiffelovem stolpu je „Domoljub“ že poročal svojim bralcem, za danes nekaj besedi o velikanski štatui. Ta kip predstavlja žensko, ki pomenja prostost in je postavljena kot svetilnik v novijorski luki. Da si bomo mogli nekoliko misliti, kako velikansk je ta kip, oglejmo si nekaj udov te podobe: Kazalec na rokah sta dolga 2 metra in pol, debela pa po 1 meter in pol. V njeni glavi bi

prav zložno počivalo 40 ljudi. Ko bi hoteli ženo obleči, potrebovali bi 20 tisoč metrov sukna. Kakih 200 kvadratnih metrov obsežni jadernik od ladije bi jej bil primerna žepna ruta. Preračunili so, ako bi bila statua živa, potrebovala bi po 250 stotov mesa in zoper žejo po 25 tisoč masecev piva; ko bi mogla teči, hodila bi tako hitro, da bi v Berlinu še zajutrkovala, kosila pa že — v Parizu. Težka je statua 200 tisoč kilogramov. — No, če je račun za vse popolnoma natančen, seveda ne moremo priseči. Vendar toliko lahko rečemo: Kakor je ta podoba prostosti res velikanska, tako pa je prav majhna podoba prave prostosti sedaj na svetu.

(Sodnji dan.) V Pensilvaniji se je dogodila 2. t. m. strašna nesreča, ki jo časniki tako-le popisujejo: Osem milj dolg in tri milje širok jezero, ki je bil ob znožju gorskega umetnega jezera narejen, se je razpočil, in voda se je s silno močjo vdrla v nižave. Osemnajst milj je drla in odnesla seboj mestica Jont Fork s 500 hišami in 2000 prebivalci, Mineral Point z 800, Konemany z 2500 in Vodvale z 2000 ljudmi. Grozno je bilo videti, kako so se ljudje oklepali dreves, da bi jih povodenj ne zajela, toda voda je trgala drevesa s korenino in nesla tudi ljudi s seboj. Tako se je hudournik privaril do velikega mesta Johnstown. Strašán je bil polom, ko je voda vdrla v mesto. Hiše so se podirale, mostovi so splavali z vodo in komaj kake pol ure in le še par streh v celem mestu se je videlo iz vode. Kar voda ni končala razdjal je še ogenj, ker so se razpoknile plinove cevi. Ljudje, ki so se v čolne rešili, morali so iz gorečih čolnov poskakati v vodo, v gotovo smrt. Koliko tisoč ljudi se je ponesrečilo pri tej strašni nezgodi, sedaj seveda ni še mogoče povedati natančno. Toliko pravijo, da mizarji ne morejo sproti izvrševati naročil za mrtvaške rakve; dan na dan jih je na tisoče naročenih.

(Včasih tudi neumnost srečo prinese.) K nekemu bankirju, ki je srečke prodajal, pride kmetovalec ter tirja štev. 42. Bankir išče in išče, a nič ne najde. „Mi je žal, pravi poslednjič, da ravno te številke nimam.“ „Dobite mi jo, pravi kmetovalec, rad vam dam dvakrat toliko za-njo.“ „Bom poskušal pridite čez teden dni.“ Dobro, bom prišel, s tem se ločita. Res kmetovalec je prišel in tudi bankirju se je posrečilo zaželjeno številko zamenjati in tako nazaj dobiti. — Po srečkanji dobila je res štev. 42 prvi dobitok. Pri izplačevanji praša bankir osrečnega kmetovalca: „Povejte mi vsaj, kako ste pa vendar vedeli, da bode štev. 42 najbolj srečna.“ „Vidite tako-le: Sanjalo se mi je, da je bila moja soba v štev. 7 polna sedmic. Torej sem si mislil: tedaj pa moram staviti in ker je sedemkrat sedem 42, bo gotovo štev. 42 najprvo vlečena.“ Bankir se

dobitek izplačevaje smehlja ter precéj glasno misli: „Včasih tudi neumnost srečo prinese.“

(Švedska in pijančevanje.) Švedska postava zoper pijančevanje omejuje kupčijo na debelo z žganjem na 250 litrov, na drobno pa na 1 liter. Ne po štacunah niti po pivnicah se ne sme prodajati žganje (fuzel) ali tako, ki bi imelo več kakor 46 odstotkov alkohola (vinskega cveta). Na drobno se sme žganje točiti od 8 zjutraj do 9 zvečer, ob dnevih pred nedeljami in prazniki pa le do 7 zvečer. Pivnice ne smejo otvorjene biti pred 7. uro zjutraj in ne dalje časa, kakor do 10. ure zvečer po mestih, a na kmetih ne čez 8. uro zvečer. Ob nedeljah in praznikih se ne sme točiti žganje razun opoludne pri kosilu, a le malo kupico za osebo. Kjer so vojaki, tam je prepovedano žganje točiti. Določila te postave so izvrstna. Na Švedskem je prišlo prej po 50 litrov na osebo, po prvi treznostni postavi je padlo število do 10 litrov; ni dvombe, da se bode po novi postavi še manj žganja popilo. Prav posebno hvale vredno je, da je prepovedano, ob nedeljah žganje točiti. Morda bi to tudi drugje ne škodovalo.

(Strogi voznik.) Ruski car Aleksander I. je rad sam hodil po ulicah Peterburga zavrit v siv vojaški plašč. Nekega dne ga vjame huda ploha. Car namigne bližnjemu izvoščku (vozniku), naj ga pelje pred zimsko carjevo palačo. Stari voznik ga seveda ni spoznal; ko sta se vozila mimo državne palače, nastane med stražniki-vojaki velik šum; hitro se postavijo v vrsto. Voznik se obrne ter reče carju: „Gotovo ti vojaki carja pričakujejo.“ Aleksander pravi: „Gotovo bo tako!“ Ko se pripeljeta pred zimsko palačo, seže car v žep, da bi plačal starega dobrovoljnega voznika, a vidi, da nima denarja pri sebi. Ko stopi iz voza, reče vozniku: „Počakaj, precej ti pošljem plačilo za vožnjo.“ Voznik pa se zasmeja in reče: „Ne, gospod; poznam gospode oficirje in vém, da mi jih je že mnogo popihalo in nič plačalo; pustite torej svoj plašč tukaj, dokler se ne vrnete z denarjem.“ Car se zasmeja in res odloži svoj plašč ter odide. Kmalu prihiti carjev vojak ter mu prinese 25 rubljev (ruski denar) ter zahteva plašč. „Gospod mora sam priti,“ pravi voznik, „vam ne zaupam, ker plašč je več vreden kakor 25 rubljev. Le spravite svoje rublje; Ivan Ivanović ni tako neumen, da bi šel vsakemu na limanice.“ Med tem prihiti osebni strežaj carjev, katerega je voznik poznal ter mu naznani, da je carja vozil in ko voznik pogleda kvišku, vidi v oknu carja Aleksandra, ki se je smejal in opazoval, kako se poteguje za njegov plašč. Precej poljubi plašč, potem rublje enega za drugim, se globoko pred carjem prikloni in odide. Ni ga bilo skoro dneva, da ne bi bil stari voznik pripovedoval svojim prijateljem, kako je vozil svojega carja.

Vabilo na naročbo.

Z drugim polletjem prične se nova doba naročnine. „DOMOLJUB“ stane od 1. julija do novega leta 40 kr. Ujjudno vabimo nove naročnike, da se čim prej zglasé, stare pa prosimo, da zaostalo poslati izvolé. Na željo ustrezemo posameznim še z vsemi letošnjimi številkami.

Bolezni želodca

in spodnjih telesnih delov, jeter in vranice, zlata žila, zaprtje, vodenica in kronična driska zdravi se najvspešneje s PICCO-

LJEVO „ESENCO ZA ŽELODEC“, koja je tudi izvrstno sredstvo proti glistam. Pošilja jo izdelovatelj lekarnar GABRIJEL PICCOLI v Ljubljani (na Dunajski cesti) proti poštnemu povzetju.

Dobiva se pa razven pri izdelovatelju lekarju PICCOLI-ju „pri Angelu“ v Ljubljani po 10 kr., tudi še pri lekarju Rizzioli-ju v Rudolfovem in skoraj po vseh lekarnah na Primorskem, Tirolskem, Koroškem, Štajerskem in v Dalmaciji in sicer po 15 kr. steklenica. (5)

Varstvena znamka.

➡ Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 4. julija.

Ravnokar je izšla in se dobiva v „**Katoliški Bukvarni**“ v Ljubljani knjižica z naslovom:

Duhovna lekarna

za vse,
ki hočejo večno živeti.

Nemški spisal

dr. Ernest M. Müller, škof linški.

Poslovenil Fr. Zbašnik, župnik.

Da spoznajo Slovenci vrednost te knjižice, naj bode omenjeno, da je bil drugi natis, prirejen v nemškem jeziku v 4500 iztisih, razprodan v teku šestih mesecev. Pred nekoliko tedni izšel je že tretji natis.

Cena 20 kr., po pošti 2 kr. več.

50% prihranitev goriva (jamčeno).

Izključno c. kr. privilegovane

lončene peči

z združeno zračno kurjavo

patent Lerch & Seidl,

elegantne in po ceni, kakor vse vrste peči s slepicami, od najpreprostejših do najelegantnejših, priporoča najstarša in največja

tovarna za peči in lončene izdelke
na Kranjskem

Avgust Dreise

v Ljubljani.

(41—12)

Pri razstavah mnogokrat odlikovan.

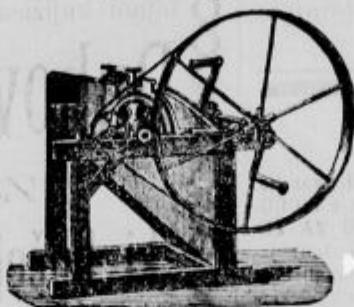
Pri razstavah mnogokrat odlikovan.

Loterijske srečke.

Trst	15. junija:	43,	39,	3,	54,	31.
Ljubljana	15. junija:	61,	1,	8,	12,	70.
Gradec	8. junija:	42,	13,	1,	65,	19.
Dunaj	8. junija:	34,	16,	60,	13,	35.
Brno	13. junija:	16,	79,	76,	14,	43.
Praga	5. junija:	73,	30,	1,	88,	53.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive, vinske in sadne stiskalnice, mlini za grozdje in sadje } najnovejša sestava v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala stroji za ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd. Susilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno izdelane in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj,
Praterstrasse 78

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalec najugodnejši pogoji. (10-9)

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Priznano priporočljive

molitvenike

v raznih vezih primerne za birman-ska darila priporoča „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Diseldorfske oljnat
barve v tubah.

Akvarelne barve
moke in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: **Žolski drevored 6** (semeniščno poslopje),
Filijala: **Slonove ulice 10-12**

priporoča slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mi-zarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnat barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne
in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin
prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in
likarskih čopičev in
slikarske patrone.

Na najnovejši in najboljši način

umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živeca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega (čevljarskega) mostu,
I. nadstropje. (13)

Brata Eberl,

izdelovalec oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

na Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Bleehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (12)

Cenike na zahtevanje.